

Strategi för formellt skydd av skog i Västmanlands län

Vad är skogsstrategin?

Länsstyrelsen och Skogsstyrelsen har tillsammans tagit fram en strategi för bevarande av biologiskt värdefulla skogar i Västmanlands län.

Skogsstrategin ska ge Länsstyrelsen och Skogsstyrelsen vägledning i arbetet med formellt skydd d.v.s. naturreservat, biotopskydd och naturvårdsavtal. Förhoppningen är att den även ska öka förståelsen för hur myndigheterna arbetar med områdesskydd samt ge vägledning till andra aktörer. Strategin riktar sig därför även till kommuner, markägareorganisationer, markägare, skogsbrukets aktörer, ideella organisationer, centrala myndigheter och andra berörda.

Dialog

Strategin lyfter fram markägarna som viktiga samarbetspartner i det gemensamma arbetet att bevara och utveckla skogslandskapets biologiska mångfald. Det är viktigt att en god dialog mellan myndigheter och markägare eftersträvas och när formellt skydd är aktuellt ska kontakt med markägaren tas så tidigt som möjligt. Det är dessutom viktigt att myndigheter, markägareorganisationer, skogsbolag och ideella föreningar har en gemensam uppfattning om vad som är skyddsvärd skog och hur den bör skötas. Detta uppnås genom praktisk samverkan bl.a. genom träffar, centrala seminarier och kalibereringar.

Kulturmiljö

I många fall innehåller biologiskt värdefulla skogar även höga kulturmiljövärden. Det kan vara allt från punktvis förekommande fornlämningar till hela kulturhistoriskt värdefulla landskap. Man brukar tala om det biologiska kulturarvet, d.v.s. den levande delen av det historiska arvet som formats av människor. Här finns ofta både höga natur- och kulturvärden.

Landskapsperspektiv

Genomtänkta bevarandeinsatser i ett landskapsperspektiv är en förutsättning för många arters långsiktiga överlevnad. Det formella skyddet är en viktig del, men det behöver ofta kompletteras med frivilliga avsättningar, generell skogsbrukshänsyn och naturvårdande skötsel. Ett bra samarbete mellan myndigheter, kommuner, markägare och ideella organisationer kommer därför att eftersträvas.

Miljömål

Riksdagen har beslutat om 16 miljömål som syftar till att vi till nästa generation ska ha löst de stora miljöproblemen. I arbetet med miljömålet Levande skogar ingår att bevara biologiskt värdefulla skogar för framtiden. Skogens värde för biologisk produktion ska tillvaratas samtidigt som den biologiska mångfalden bevaras och kulturmiljövärden och skogens sociala värden värnas.

För Västmanlands län innebär det konkret att under perioden 1999-2010 ska 6400 hektar skogsmark bevaras i form av naturreservat (4800 hektar) eller genom biotopskydd samt naturvårdsavtal (1600 hektar). Fram till 2004 hade ungefär en tredjedel av denna areal skyddats, två tredjedelar återstår.

Prioritering av områden

Strategin anger prioriteringar för det fortsatta arbetet så att skogar skyddas där ett skydd gör störst nytta. Skyddet utgår alltid från ett sammanhängande skogsområde som bedöms ha stor betydelse för

bevarandet av växt och djurarter, en s.k. värdekärna. Nyckelbiotoper och naturvärdesobjekt är exempel på värdekärnor.

I strategin prioriteras områden med mycket höga naturvärden på beståndsnivå, höga naturvärden på landskapsnivå (se rubrik värde-trakt) samt vissa prioriterade skogstyper (se nästa sida).

Prioriterade skogstyper

Vissa skogstyper har en betydande andel av den europeiska utbredningen och de återstående värdekärnorna lokaliserade till Sverige. Sverige har därför ett särskilt ansvar att bevara dessa skogstyper inför framtiden. Ädellövskog, hassellundar, triviallövskog med ädellövinslag, större myr- och naturskogsmosaiker och kalkbarrskog har bedömts vara ett internationellt ansvar för Västmanlands län att prioritera.

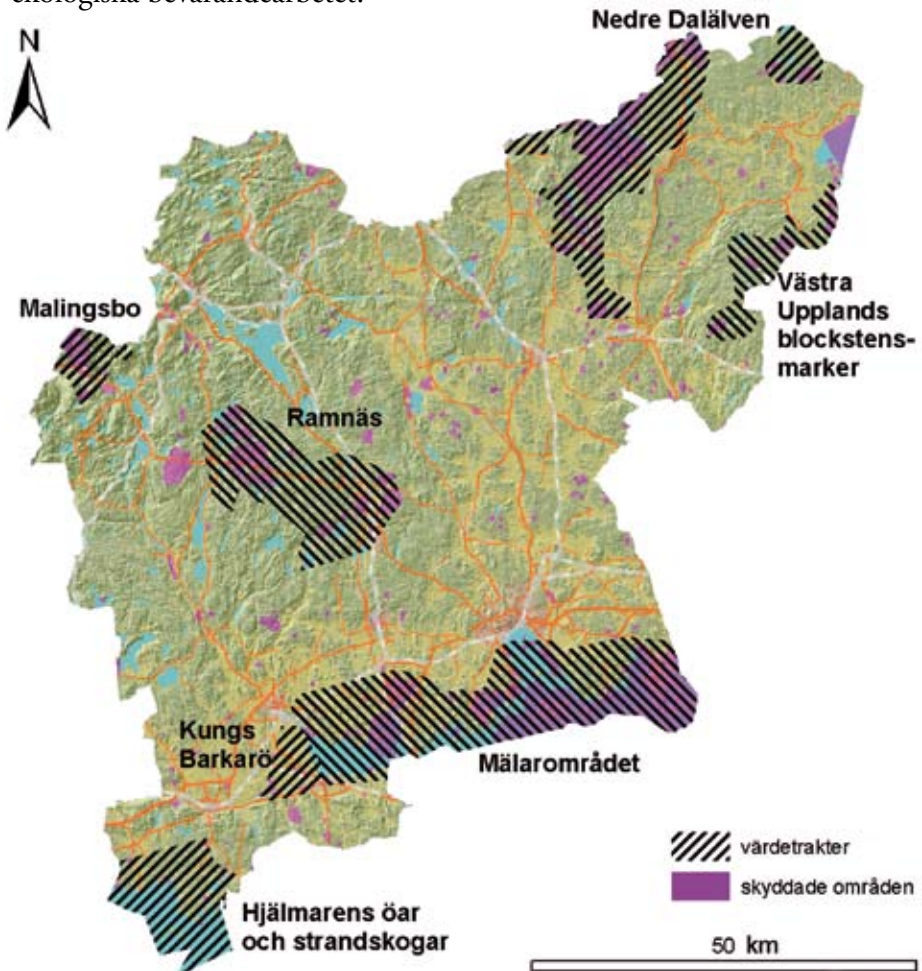

Vissa skogstyper har bedömts vara generellt underrepresenterade i områden som redan skyddats. Dessa behövs det skyddas mer av. Därför är medelålders- sena lövsuccessioner på frisk mark, strandlövnaturskogar, sandbarrskogar och skogar med hög bonitet prioriterade under perioden 1999-2010.

Länsstyrelsen och Skogsstyrelsen kommer årligen att ta fram en aktuell lista över de skogar som anses ha högst naturvärden samt offentliggöra en ettårig genomförandeplan för arbetet med formellt skydd. Denna lista kommer bland annat att finnas tillgänglig på länsstyrelsens hemsida (www.vastmanland.lst.se) och skogsstyrelsens hemsida (www.skogsstyrelsen.se).

Värdetrakter

De naturgivna förutsättningarna och olika historiska skäl har lett till att områden med höga naturvärden inte är jämt fördelade över landskapet utan är koncentrerade till vissa landskapsavsnitt som här kallas värdetrakter. Naturvärdena i värdetrakterna är kopplade till en eller flera skogstyper och utgör en grund för det landskaps-ekologiska bevarandearbetet.

I Västmanland har sju geografiska områden utpekats som värdestrakter:

Nedre Dalälven – naturvärden främst knutna till barr och lövnaturskogar, svämskogar, lövsumpskogar och lövbrännor. Skogsbete har historiskt varit viktigt genom fåboddrift.

Västra Upplands blockstensmarker – naturvärden främst knutna till blandad lövskog, barrsumpskog och rik granskog.

Malingsbo – naturvärden främst knutna till kuperad granskog, tallskog och lövblandad barrskog. Historiskt sett ett rikt område för bergsbruk och skogsbruk.

Ramnäs – naturvärden främst knutna till örtrik granskog och asprika skogar. Kulturhistoriskt ett strategiskt område för kopplingen mellan Mälaren och bergslagsområdet.

Mälalområdet (utom Kungs-Barkarö) – naturvärden främst knutna till ädellövskog, triviallövskog med ädellövinslag och hagmarker med ädellövträd. En gammal kulturbygd med lång hävd i bete och odling.

Mälalområdet Kungs-Barkarö – naturvärden främst knutna till ädellövskog, hagmarker med ek och lind. En kulturhistoria starkt påverkad av herrgårdar och gods.

Hjälmaren – naturvärden främst knutna till ädellövskog och triviallövskog med ädellövinslag, sjösänkningsskogar. En kulturmiljö starkt kopplad till sjösänkningen.

Denna broschyr är en sammanfattning av rapporten ”Strategi för formellt skydd av skog i Västmanlands län”. Rapporten går att beställa hos Länsstyrelsen i Västmanlands län eller Skogsstyrelsen Västra Mälardalens distrikt. Den kan också laddas ner från någon av sidorna www.vastmanland.lst.se eller www.skogsstyrelsen.se/minskog.

LÄNSSTYRELSEN
Västmanlands län

Telefon 021-19 50 00

SKOGSSTYRELSEN

Telefon 021-30 43 30